

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการรักการอ่าน สานสู่ฝัน ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการวิจัย เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน โครงการรักการอ่าน สานสู่ฝัน ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

การดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกำหนดประชากรเป็นผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน และครูบรรณารักษ์โรงเรียนละ 1 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 88 โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 176 คน ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ เกรซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (สุวิมล ติรกาพันธ์, 2545 : 82) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกณฑ์คุณภาพ 4 ระดับ เกี่ยวกับความคิดเห็น และการปฏิบัติ จากผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ที่ดำเนินโครงการรักการอ่าน สานสู่ฝัน ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ ลักษณะของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ที่พบคำถามก่าหนดและผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจาก โครงการรักการอ่าน สานสู่ฝัน ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านสภาพแวดล้อมเป็นการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมและการดำเนินงาน
ในเรื่องหลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายว่ามีการดำเนินการมากน้อยเพียงใด
2. ด้านปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินเกี่ยวกับความเพียงพอของปัจจัยนำเข้าและการ
ระดมทรัพยากร เพื่อให้ได้มาซึ่งความเพียงพอของทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานโครงการ
ซึ่งประกอบด้วยบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ
3. ด้านกระบวนการเป็นการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม ว่ามีการปฏิบัติงาน
และมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด
4. ด้านผลผลิต เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูบรรณารักษ์
ถึงผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนและนักเรียนจากการดำเนินโครงการ

แบบสอบถามทั้ง 4 ด้านเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 53 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ คือ ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอ
ความร่วมมือ ไปยังผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งและขอรับคืน
ด้วยตนเอง โดยดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2548 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2548 และได้
แบบสอบถามคืนจำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่ง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินโครงการได้ใช้สถิติ ดังนี้

สถิติพื้นฐาน

1. อัตราส่วนร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาของผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ อันดับสูงสุด คือ ระดับปริญญาตรี คือ ร้อยละ 54.17 อันดับรองลงมา ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 41.67 อันดับต่ำสุดระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.16 ส่วนประสบการณ์ในการรับราชการพบว่า อันดับสูงสุด คือ มีประสบการณ์ในการรับราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 68.84 อันดับรองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการรับราชการ ระหว่าง 10 - 20 ปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 24.16 อันดับต่ำสุด คือ ประสบการณ์ในการรับราชการ ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.00

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานโครงการรักการอ่าน สานสู่ฝัน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ใน 4 ด้าน คือด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต พบว่า

1. ด้านสภาพแวดล้อม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ ด้านความเหมาะสมและการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา ร้อยละของการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยความเหมาะสมและการปฏิบัติ อยู่ในอันดับสูงสุด คือ เพื่อช่วยให้โรงเรียนใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 บรรลุสู่เป้าหมายแห่งคุณภาพ รองลงมา คือ เพื่อปลูกฝังให้เด็กไทยมีนิสัยรักการอ่านและเพื่อให้มีนิสัยรักการอ่านของนักเรียนนำสู่ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต

รองลงมา คือ การนำมามาตรการเพื่อส่งเสริมการอ่านมาใช้ในกิจกรรมส่งเสริมขอดนักอ่าน อันดับต่ำสุด คือ เพื่อค้นหาและขยายสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมส่งเสริมขอดนักอ่าน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ตามความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหารและครูบรรณารักษ์เกี่ยวกับความพอเพียงของบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ พบว่า มีความพอเพียงอยู่ในระดับมาก แต่ในส่วนของร้อยละของระดับการปฏิบัติเพื่อระดมทรัพยากรด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยความพอเพียงและการปฏิบัติเพื่อระดมทรัพยากร ที่อยู่ในอันดับสูงสุด คือ จำนวนหนังสือในห้องสมุด รองลงมา คือ ความหลากหลายของวัสดุส่งเสริมการอ่าน อันดับต่ำสุด คือ การบริหารจัดการ ด้านวัสดุอุปกรณ์

3. ด้านกระบวนการ พบว่า ความสำเร็จและมีคุณภาพในด้านกระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละของการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยกระบวนการที่มีความสำเร็จและการปฏิบัติอันดับสูงสุด คือ การจัดกิจกรรม “วางทูลงาน อ่านทุกคน” อันดับรองลงมา คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยครูผู้สอนในห้องเรียน อันดับต่ำสุด คือ โรงเรียนสร้างแรงจูงใจและชี้แนะพ่อแม่และผู้ปกครอง ส่งเสริมและสนับสนุน ให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน และเมื่อพิจารณารายละเอียดแยกเป็นแต่ละกิจกรรมของกระบวนการ ทั้ง 5 ประการ พบว่า

3.1 กิจกรรม “วางทูลงาน อ่านทุกคน” พบว่า มีความสำเร็จและมีคุณภาพ ในการดำเนินกิจกรรม อยู่ในระดับมาก แต่ในส่วนร้อยละของการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยกิจกรรมดำเนินการได้มากที่สุด คือ การกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรม อันดับรองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์ กิจกรรม “วางทูลงาน อ่านทุกคน” ให้นักเรียนได้รู้อย่างทั่วถึง อันดับต่ำสุด คือ การติดตามประเมินผลระหว่างดำเนินการ

3.2 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยครูผู้สอนในห้องเรียน พบว่า มีความสำเร็จและมีคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนร้อยละของการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ดำเนินการมากที่สุด คือ กิจกรรมประเภทเร้าไศตประสาท รองลงมา คือ กิจกรรมประเภทเร้าจกษประสาทและกิจกรรมที่ดำเนินการอันดับต่ำสุด คือ กิจกรรมประเภทเร้าไศตและจกษประสาท

3.3 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยครูบรรณารักษ์หรือคณะกรรมการ นอกห้องเรียน พบว่า มีความสำเร็จและระดับคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนร้อยละของการปฏิบัติงานด้านกระบวนการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ดำเนินการได้มากที่สุด คือ กิจกรรมประเภทเร้าจกษประสาท รองลงมา คือ กิจกรรมประเภทเร้าไศต อันดับต่ำสุด คือ กิจกรรมที่พ่อ แม่ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

3.4 โรงเรียนสร้างแรงจูงใจและชี้แนะพ่อแม่และผู้ปกครอง ส่งเสริมและสนับสนุน ให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน พบว่า มีความสำเร็จและมีคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนร้อยละของการปฏิบัติงานด้านกระบวนการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน โดยกิจกรรมที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ โรงเรียนสร้างแรงจูงใจ โดยจัดแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย อย่างน้อย 5 รูปแบบ มากกว่าการจัดกิจกรรมเพื่อชี้แนะให้พ่อแม่และผู้ปกครอง ส่งเสริมและสนับสนุน ให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน

3.5 โรงเรียนพัฒนาการอ่านตามลำดับ ตั้งแต่อ่านออก อ่านเป็น อ่านสม่ำเสมอ และอ่านเป็นนิสัและนำไปสู่การสรุปย่อ การวิเคราะห์และการเรียน สนับสนุนให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ พบว่า มีความสำเร็จและมีคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของร้อยละของการปฏิบัติด้านกระบวนการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน เข้าใช้ ห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ การยืมหนังสือ อันดับรองลงมา คือ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักใช้ประโยชน์จากการอ่านในการเรียนและในชีวิตประจำวัน ส่วนลำดับสุดท้าย คือ การสนับสนุนให้นักเรียน นำความรู้ จากการอ่านไปเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

4. ด้านผลผลิต พบว่า ผลผลิตของโครงการมีความสำเร็จและมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ในส่วนร้อยละของการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ผลผลิตที่มีความสำเร็จและมีคุณภาพสูงสุด คือ นิสัรักการอ่านของนักเรียน อันดับรองลงมา คือ ผลงานและการได้รับการยกย่อง อันดับต่ำสุด คือ คุณภาพของโรงเรียนด้านการส่งเสริมการอ่าน เมื่อพิจารณาแยกแต่ละด้านของผลผลิต พบว่า ด้านนิสัรักการอ่านมีความสำเร็จและมีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก โดยนิสัรักการอ่านที่มีความสำเร็จสูงสุด คือ การใช้บริการห้องสมุด รองลงมา คือ การยืมหนังสือ รองลงมา คือ การใช้ประโยชน์ จากการอ่านในการเรียนและในชีวิตประจำวัน มีความสำเร็จเท่ากับการแสดงออกในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ลำดับสุดท้าย คือ การแสดงออกในด้านการอ่าน เมื่อพิจารณาด้าน ผลงานและการได้รับการยกย่องพบว่า การได้รับรางวัลจากการประกวดผลงานของนักเรียนมีความสำเร็จและมีคุณภาพมากกว่าจำนวนยอดนักอ่านของโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ความสำเร็จและคุณภาพในการปฏิบัติงาน ของโรงเรียนจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครูบรรณรักษ์ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ รักการอ่าน สานสู่ฝัน ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตนั้น ผู้บริหารและครูบรรณรักษ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการรักการอ่าน สานสู่ฝัน ในด้านสภาพแวดล้อม มีความเหมาะสมและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้ามีความพอเพียงและมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการมีความสำเร็จและการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านผลผลิต มีความสำเร็จและคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ความเหมาะสมและการปฏิบัติของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 มีความเหมาะสมและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ หลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ที่กำหนดขึ้นมีแนวทางส่งเสริมการอ่านนักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย ซึ่งช่วยให้โรงเรียนใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 บรรลุสู่เป้าหมายแห่งคุณภาพและประการสำคัญ คือ เพื่อรวมพลังน้อมใจกันปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเนื่องในโอกาสมีพระชนมายุครบ 48 พรรษาโรงเรียนจึงเห็นความสำคัญและมีการปฏิบัติตามหลักการและวัตถุประสงค์ ถึงแม้ว่าด้านการค้นหาและยกย่องสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่าน จะอยู่ในระดับต่ำกว่าประเด็นอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมุ่งความสำคัญไปที่การส่งเสริมการอ่านให้กับผู้เรียนมากกว่าผลงานคุณภาพของโรงเรียน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่ามีความพอเพียงของทรัพยากร ซึ่งประกอบไปด้วย บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณและการบริหารจัดการ ในระดับมาก ในด้านการปฏิบัติเพื่อระดมทรัพยากร อยู่ในระดับปานกลาง สามารถแยกอภิปรายเป็น รายด้านดังนี้

2.1 ด้านบุคลากร ในด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร พบว่า บุคลากรมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ทั้งครู นักเรียน ผู้บริหาร บุคลากรอื่นในโรงเรียน และผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโครงการนี้เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสมีพระชนมายุ ครบ 48 พรรษา บุคลากรทุกคนจึงร่วมมือร่วมใจในการดำเนินโครงการ ถึงแม้ว่าการบริหารจัดการบุคลากรจะดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการด้านบุคลากรน้อย หรืออาจเป็นเพราะขาดทักษะและความชำนาญในการบริหารจัดการโครงการ

2.2 ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีความพอเพียงด้านจำนวนหนังสืออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกโรงเรียน ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้อสื่อและหนังสือห้องสมุดจากหน่วยงานต้นสังกัดทุกโรงเรียน และอีกประการหนึ่งอาจจะเป็นเพราะโรงเรียนเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการอ่าน จึงมีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนการดำเนินโครงการ

2.3 ด้านงบประมาณ พบว่ามีความพอเพียงในการจัดหางบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ ในระดับปานกลาง โดยมีการวางแผนการจัดหางบประมาณและการปฏิบัติตามแผน โดยแหล่งที่มาของงบประมาณมาจากวัสดุทางการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และผู้ปกครองชุมชนสนับสนุน

3. ด้านกระบวนการพบว่า การดำเนินการด้านกระบวนการและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง แยกพิจารณาเป็นแต่ละประเภทของกิจกรรม ดังนี้

3.1 กิจกรรม “วางทุกงาน อ่านทุกคน” พบว่า มีการดำเนินการด้านกระบวนการและการปฏิบัติ มีคุณภาพพออยู่ในระดับมาก โดยมีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมทุกวัน วันละไม่เกิน 15 นาที มีการประชาสัมพันธ์โครงการให้นักเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีการบันทึกการอ่านและการกำหนดแผนในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าการติดตามประเมินผลระหว่างการดำเนินการจะอยู่ในระดับต่ำก็ตามทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทุกโรงเรียน ได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัย รักการอ่านให้กับนักเรียน เพื่อเกิดพระเกียรติสมเด็จพระรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเนื่องในวโรกาสมีพระชนมายุ ครบ 48 พรรษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจในการอ่านหนังสือถึงร้อยละ 97 โดยให้เหตุผลในการอ่านเรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลิน และชอบอ่าน สำหรับหนังสือที่นักเรียนประถมศึกษาชอบอ่านและอ่านในชีวิตประจำวัน ได้แก่ หนังสือเรียน นิทานหนังสือการ์ตูนและหนังสือประเภทศิลปะ กีฬา ดนตรี

3.2 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยครูผู้สอนในห้องเรียน ด้านกิจกรรมประเภทเร้าไสตประสาท(ใช้เสียงและคำพูดเป็นหลัก) ได้แก่ กิจกรรมเล่านิทานให้ฟัง เล่าเรื่องจากหนังสือ อ่านหนังสือให้ฟัง และนำหนังสือด้วยปากเปล่า สนทนาเกี่ยวกับหนังสือ อภิปรายได้ว่าที่ ฯลฯ กิจกรรมประเภทเร้าจักษุประสาท (อ่านความหมายของสิ่งที่เห็นเป็นหลัก) ได้แก่ การจัดนิทรรศการหนังสือ การจัดนิทรรศการตามเทศกาล การจัดนิทรรศการตามวันสำคัญ การจัดมุมหนังสือ ฯลฯ ประเภทเร้าไสตและจักษุประสาท(ใช้การฟังและดูไปพร้อมกัน) ได้แก่ การเล่านิทานโดยใช้รูปภาพประกอบในหนังสือ การเล่านิทานโดยใช้ไสตทัศนวัสดุ การจัด

สัปดาห์ห้องสมุด การวาดภาพเล่าเรื่อง ฯลฯ พบว่า มีความสำเร็จและมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนร้อยละของการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยกิจกรรมที่ดำเนินการ ได้มากที่สุด คือ กิจกรรมประเภทเร้าไศดประสาท รองลงมา คือ กิจกรรมประเภทเร้าจักขุประสาท และลำดับสุดท้าย คือ กิจกรรมประเภทเร้าไศดและจักขุประสาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อะนัมบา (Anamba 1979 : 64 - 71) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาวิธีส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กวัยเรียน ผลการวิจัยพบว่า การนำเอาลักษณะเด่นของหนังสือในด้านต่าง ๆ มาเล่าให้เด็กในวัยดังกล่าวฟังปรากฏว่าเด็กมีความสนใจในการอ่านหนังสือและกระตือรือร้นในการอ่านมากขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรกรณ์ วัตรสุข (2542) ได้วิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยภูมิปัญญาล้านนา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการอ่าน ผลสัมฤทธิ์ภาษาไทยด้านการอ่านออกเสียงของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จะมีระดับคุณภาพแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองจะมีระดับคุณภาพการอ่านสูงกว่าระดับคุณภาพ การอ่านของกลุ่มควบคุม ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีระดับคุณภาพสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม โดยมีระดับคุณภาพของการอ่านออกเสียงหลังเรียนสูงกว่าการอ่านออกเสียงก่อนเรียน

3.3 กิจกรรมที่ดำเนินโดยครูบรรณารักษ์หรือคณะกรรมการนอกห้องเรียน ประกอบไปด้วย กิจกรรมประเภทเร้าไศดประสาท(ใช้เสียงและคำพูดเป็นหลัก) ได้แก่ กิจกรรมเล่านิทานให้ฟัง เล่าเรื่องจากหนังสือ อ่านหนังสือให้ฟัง และนำหนังสือด้วยปากเปล่า อภิปราย ได้ว่าที่สนใจเกี่ยวกับหนังสือ ฯลฯ กิจกรรมประเภทเร้าจักขุประสาท (อ่านความหมายของสิ่งที่เห็นเป็นหลัก) ได้แก่ การจัดนิทรรศการหนังสือ การจัดนิทรรศการตามเทศกาล การจัดนิทรรศการวันสำคัญ การจัดมุมหนังสือ ฯลฯ กิจกรรมประเภทเร้าไศดและจักขุประสาท (ใช้การฟังและดูไปพร้อมกัน) ได้แก่ การเล่านิทานให้ดูภาพประกอบในหนังสือ การเล่านิทานโดยใช้ไศดทัศนวัตถุ การจัดสัปดาห์ห้องสมุด การวาดภาพเล่าเรื่อง ฯลฯ พบว่า มีความสำเร็จและมีคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนร้อยละของการปฏิบัติ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ดำเนินการ ได้มากที่สุด คือ กิจกรรมประเภทเร้าจักขุประสาท รองลงมาคือ กิจกรรม ประเภทเร้าไศดประสาท รองลงมา คือ กิจกรรมประเภทเร้าไศดและจักขุประสาท รองลงมา คือ กิจกรรมให้กลุ่มเป้าหมายร่วมกิจกรรมและลำดับสุดท้าย คือกิจกรรมที่ พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารมย์ พรหมรัตน์พันธ์ (2541) ได้วิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ มีสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านเร้าจักขุประสาท คือ การจัดนิทรรศการมากที่สุด

รองลงมาได้แก่ กิจกรรมการประกวดและการแข่งขัน กิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด การแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า การแนะนำการอ่านตามลำดับ และยังสอดคล้องกับวิจัยของแบรเดอร์ (Braeder, 1984 . 211 - 216) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาถึงผลของการเล่าเรื่องหนังสือภายในโรงเรียนมัธยมจอห์นโอลิเวอร์ในเมืองแวนคูเวอร์ ผลการวิจัยพบว่า ปฏิริยานักเรียนต่อการเล่าเรื่องหนังสือ เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจและมีส่วนในการค้นคว้าหนังสือ ช่วยให้ผู้อ่าน รู้จักหนังสือใหม่ๆ และช่วยให้ผู้อ่านมีความคุ้นเคยกับบรรณารักษ์มากขึ้น

3.4 โรงเรียนสร้างแรงจูงใจและชี้แนะพ่อแม่และผู้ปกครอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน โดยจัดแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลายอย่างน้อย 5 รูปแบบ เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ สวนพฤกษศาสตร์ สวนวิทยาศาสตร์ สวนวรรณคดี พิพิธภัณฑ์ มุมหนังสือ ห้องสมุดเคลื่อนที่ ฯลฯ จัดกิจกรรมเพื่อชี้แนะให้พ่อแม่และผู้ปกครอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน เช่น จัดประกวดแข่งขันครอบครัวรักการอ่านอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง จัดเขียนหนังสือสู่ผู้ปกครองอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง ส่งเสริมให้ครอบครัวพานักเรียนไปใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน จัดกิจกรรมพบปะพูดคุยระหว่างผู้ปกครองด้วยกัน ในเรื่องการส่งเสริมการอ่าน แรลลี่ครอบครัวรักการอ่าน หรือค่ายครอบครัวรักการอ่าน ฯลฯ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางโรงเรียนสามารถสร้างแรงจูงใจ โดยจัดแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย อย่างน้อย 5 รูปแบบมากกว่า การจัดกิจกรรมเพื่อชี้แนะให้พ่อแม่และผู้ปกครอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนอาจจะไม่เห็นความสำคัญในเรื่องการดำเนินการ ในการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้พ่อแม่และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งจะเห็นได้ว่าครอบครัวมีความสำคัญในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ให้แก่เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร พวงเพชร (2540) เรื่อง การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัว ทั้ง 4 ด้าน จะมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนหญิงมีนิสัยรักการอ่านมากกว่านักเรียนชาย ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการอ่าน รายได้ของครอบครัวนักเรียนมีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน กล่าวคือ ครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่า 10,001 บาทขึ้นไป จะส่งเสริมการอ่านได้ดีกว่าครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูรย์ รอดแย้มศรี (2533) ได้วิจัยเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นิสัยรักการอ่านของนักเรียนมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและได้รับการส่งเสริมการอ่านจากผู้ปกครอง จะมีนิสัยรักการอ่านในระดับมาก แต่นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน และได้รับการส่งเสริมการอ่านใน

ระดับน้อย จะมีนิสัยรักการอ่านในระดับน้อย จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัว มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

3.5 โรงเรียนพัฒนาการอ่านตามลำดับ ตั้งแต่อ่านออก อ่านเป็น อ่านสม่าเสมอและอ่านเป็นนิสัย และนำไปสู่การสรุปย่อ การวิเคราะห์และการเรียบ นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ เช่น จัดทำเว็บไซต์ จัดทำวารสาร จัดทำจุลสาร จัดทำหนังสือด้วยตนเอง จัดทำรายการวิทยุ เขียนบทความ จัดทำหนังสือเล่มเล็ก สร้างสิ่งประดิษฐ์ จัดทำโครงการอันเนื่องมาจากการอ่าน (STEMS) ฯลฯ มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่าน การค้นคว้า และการคิดวิเคราะห์ ใน 5 สารการเรียนรู้ (STEMS) การจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักใช้ประโยชน์จากการอ่านในการเรียนและในชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน เข้าใช้ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ การยืมหนังสือ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน เข้าใช้ ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ การยืมหนังสือ อันดับรองลงมา คือ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักใช้ประโยชน์จากการอ่านในการเรียนและในชีวิตประจำวัน ส่วนลำดับสุดท้าย คือ การสนับสนุนให้นักเรียน นำความรู้ จากการอ่านไปเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ พรน้อย (2543) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนดาศิลป์ประชาสรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านโดยพิจารณาจากสถิติการยืมหนังสือที่สูงขึ้น กิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกกิจกรรมพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด นักเรียนมีความรู้ลึกที่ติดต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนในระดับมาก ในส่วนของการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักใช้ประโยชน์จากการอ่านมาสู่การเรียน นั้นโรงเรียนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านและการค้นคว้าในแต่ละกลุ่มสาระ เพื่อให้นักเรียนใช้ทักษะการอ่าน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงเดือน สิงหราช (2537) เรื่อง การพัฒนาการส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนันทารามจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การใช้แผนการสอนส่งเสริมการอ่านและการประเมินเจตคติ ทำให้ผลคะแนนวัดเจตคติดังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สรุปได้ว่า การใช้แผนการสอน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีผลต่อการกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านเกิดขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษรา ภัทรไพศาล (2537) ได้วิจัยเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนคำควบบกล้ำผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเขียนคำควบบกล้ำ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนคำควบบกล้ำและยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนคำควบบกล้ำ หลังการวิจัยมีผลสัมฤทธิ์สูง

กว่าก่อนการวิจัย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรกรณ์ วัตรสุข (2542) ได้วิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยภูมิปัญญาล้านนา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการอ่านผลสัมฤทธิ์ภาษาไทย ด้านการอ่านออกเสียงของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีระดับคุณภาพแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองจะมีระดับคุณภาพการอ่านสูงกว่าระดับควบคุม ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความมีระดับคุณภาพสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียง มีระดับคุณภาพของการอ่านออกเสียงหลังเรียนสูงกว่าการอ่านออกเสียงก่อนเรียน ในส่วนของ โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ นั้นมีคุณภาพอยู่ในอันดับต่ำกว่าประเด็นอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในแต่ละโรงเรียนมีข้อจำกัดในการ ส่งเสริม สนับสนุน ในการนำความรู้ไปเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ ข้างต้น

4 ด้านผลผลิตของโครงการ (Product)

4.1 คุณภาพของโรงเรียนด้านการส่งเสริมการอ่านพบว่า มีคุณภาพและความสำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับควรปรับปรุง ซึ่งผลของคุณภาพ และการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพ มีความขัดแย้งกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนมุ่งจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เกิดขึ้นกับนักเรียน มากกว่าที่จะจัดระบบและเก็บรายละเอียดข้อมูล เอกสารของการดำเนินการเพื่อการประเมินคุณภาพของโรงเรียน

4.2 นิษักรการอ่านของนักเรียน

4.2.1 การใช้บริการห้องสมุด มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมี การดำเนินการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างทั่วถึง

4.2.2 การยืมหนังสือ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ อุไรวรรณ พรน้อย (2543) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านของ นักเรียน โรงเรียนคาทอลิกประชาสรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีนิษักรการอ่าน โดยพิจารณาจากสถิติการยืมหนังสือที่สูงขึ้น และงานวิจัยของ โกลธอร์ (Goldhor, 1972 : 386) ได้วิจัยเรื่อง การส่งเสริมการอ่านที่มีผลต่อการยืมหนังสือ ผลการวิจัยพบว่า การจัดนิทรรศการ หนังสือขึ้นที่ห้องสมุดประชาชน ส่งผลให้มีการยืมหนังสือเพิ่มมากขึ้น

4.2.3 นักเรียนรู้จักใช้ประโยชน์จากการอ่าน ในการเรียนและในชีวิตประจำวัน มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการอ่านของ นักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านใน โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจใน การอ่านหนังสือถึงร้อยละ 97 โดยให้เหตุผลในการอ่าน เรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลินและชอบอ่าน

4.2.4 เจตคติที่ดีต่อการอ่านมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา ปิ่นกันพา (2540) ได้วิจัยเรื่อง การใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เน้นทักษะกระบวนการ 9 ขั้นตอนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้เรียนโดยชุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เน้นทักษะกระบวนการ 9 ขั้นตอน มีความสามารถในการอ่านเพิ่ม มากขึ้น นักเรียนส่วนมากชอบชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เน้นทักษะกระบวนการ 9 ขั้นตอน และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ในด้านการแสดงออกด้านเจตคติที่ดีต่อการอ่าน มีคุณภาพระดับ ปานกลางนั้น ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนมีการกิจจากการเรียนและงานที่ครูผู้สอนมอบหมาย ในเรื่องเรียน รวมถึงการบ้านเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อเจตคติที่ดีต่อการอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัย ของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการอ่าน ของ นักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการอ่านของ นักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีความสนใจในการอ่านหนังสือถึงร้อยละ 97 อุปสรรคในการอ่าน ของนักเรียนประถมศึกษา ได้แก่ มีการบ้านมาก และหาหนังสือที่ดูใจอ่านไม่ได้ นอกจากนี้ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่าน ของนักเรียนระดับประถมศึกษา คือ การบริการของห้องสมุดเปิด เวลาจำกัด และไม่มีหนังสือที่ต้องการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีช่วงเวลาจัดไม่เหมาะสม และนักเรียนไม่มีส่วนร่วมกิจกรรม

4.2.5 เจตคติที่ดีต่อหนังสือ/เอกสารส่งเสริมการอ่าน มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนได้รับการดูแล ปลุกฝังให้เอาใจใส่ดูแลรักษหนังสือ และเอกสาร ส่งเสริมการอ่าน

4.2.6 การแสดงออกในด้านการอ่าน มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้อง กับงานวิจัยของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการอ่าน ของนักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า หนังสือที่นักเรียน ประถมศึกษาชอบอ่านและอ่านในชีวิตประจำวัน ได้แก่ หนังสือเรียน หนังสือการ์ตูน นิทานและ หนังสือประเภทศิลปะ กีฬา ดนตรี

4.2.7 การแสดงออกในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ พรน้อย (2543) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินโครงการ ส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนดาคติประชาสรรค์ จ. นครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกกิจกรรมผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด นักเรียนมีความรู้สึที่ดีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนดาคติประชาสรรค์ ในระดับมาก

4.3 ผลงานและการได้รับการยกย่องมีผลงานและได้รับรางวัลระดับโรงเรียนพิจารณาตามผลงานและการได้รับการยกย่องนั้นพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าการได้รับรางวัลจากการประกวดผลงานนักเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และมีการมอบรางวัลให้กับนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม และมีการคัดเลือกนักเรียนส่งผลงานการอ่านเข้ารับรางวัลในระดับเขตพื้นที่ หรือระดับสูงกว่าระดับโรงเรียน ในส่วนขอคนักอ่านของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากโรงเรียนไม่ได้จัดกิจกรรมคัดเลือก สรรหาขอคนักอ่านของโรงเรียน จึงทำให้มี มีขอคนักอ่านในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนที่ดำเนินโครงการรักการอ่าน สานสัมพันธ์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรดำเนินการบริหารจัดการโครงการเพื่อให้เกิดกระบวนการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดแผนการดำเนินงาน มีการติดตาม วัดผล ประเมินผลเพื่อพัฒนางาน

1.2 ครูบรรณารักษ์ ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และหลากหลายให้มากขึ้นและมีการติดตามประเมินผลให้ได้ผลอย่างจริงจัง

1.3 ครูผู้สอนควรนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมาบูรณาการเข้ากับเนื้อหาสาระวิชา ในแต่ละกลุ่มสาระ (STEMS) เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านโสตและจักนุประสาท อย่างครบถ้วน

1.4 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดย พ่อ แม่ ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ผู้บริหารควรมีการบริหารจัดการอย่างมีระบบ เพื่อระดมทรัพยากรเข้ามาสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าโครงการนี้จะดำเนินไปจนสิ้นสุดโครงการแล้วก็ตาม โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ดำเนินต่อไปเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพื่อไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ข้อเสนอแนะต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวมของเขต โดยจัดเป็นมหกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อให้โรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน และสนับสนุนให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไป เผยแพร่ในรูปต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ เช่น จัดทำเว็บไซต์ จัดทำวารสาร จัดทำจุลสาร จัดทำหนังสือ ด้วยตนเอง จัดทำรายการวิทยุ เขียนบทความ จัดทำหนังสือเล่มเล็ก สร้างสิ่งประดิษฐ์ จัดทำโครงการ อันเนื่องมาจากการอ่าน (STEMS) ฯลฯ

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อติดตามความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคในการ ดำเนินโครงการ จะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินโครงการสำเร็จลุล่วงไปได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยตั้งแต่ก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และ ผลการดำเนินโครงการ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สามารถสร้างนิสัย รักการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารนำไปใช้ในการบริหารจัดการ